

**RAZVOJ ŠUMARSTVA
I DRVNE INDUSTRIJE JUGOSLAVIJE
1945-1956 GODINE**

SAVEZ INŽENJERA I TEHNIČARA ŠUMARSTVA I DRVNE INDUSTRIJE
JUGOSLAVIJE

**RAZVOJ ŠUMARSTVA
I DRVNE INDUSTRIJE JUGOSLAVIJE
1945-1956 GODINE**

BEOGRAD
1958

ČLANOVI REDAKCIONOG ODBORA

(Executive Committee — Membres du conseil executif de rédaction —
Mitglieder des Schriftleitungsausschusses)

ALIKALFIĆ ing. Fazlija
ANDROIĆ dr ing. Milan
BEČAR ing. Dimo
BRINAR ing. Miran
BUTKOVIĆ ing. Matej
ĐAPIĆ dr ing. Drago
ĐEKIĆ ing. Rajica
FRANCIŠKOVIĆ ing. Stjepan
FUKAREK dr ing. Pavle
FUNKL ing. Alojz
GRUJOSKI ing. Boris
IVKOV ing. Radovan
JEREMIĆ ing. Jefta
JOVIĆ ing. Đorđe
JUG ing. Oskar

LOVRIĆ ing. Ante
MIHAJLOVIĆ ing. Novak
MIRKOVIĆ dr ing. Dragoljub
OREŠČANIN dr ing. Dušan
PETROVIĆ dr ing. Ljubomir
POPOVSKI ing. Pande
PROKOPLJEVIĆ ing. Nenad
RADIĆ ing. Stevan
SIMEUNOVIĆ dr ing. Dušan
STAMENKOVIĆ ing. Branislav
SUČEVIĆ ing. Mirko
ŠIKIĆ ing. Branislav
ŠURIĆ ing. Stjepan
VUČKOVIĆ ing. Dušan
ZOGOVIĆ ing. Božidar

U r e d n i c i

(Editors — Rédacteurs — Schriftleiters)

Ing. Radovan IVKOV i Dr ing. Dušan SIMEUNOVIĆ

Tehnički urednik

Stevan J. ŽIVANOVIĆ

ŠUMARSTVO je pre rata u Jugoslaviji bilo jedna od najzaostatijih privrednih oblasti. Šuma je bila predmet bezobzirne eksploatacije i najlakši izvor zarade domaćih i stranih kapitalista. Od šumarstva se mnogo uzimalo, a malo ulagalo u njegovo unapređenje.

U toku rata okupator je uništio mnogobrojne objekte šumske privrede (transportna sredstva, pilane, privredne zgrade i dr.), kao i šume na velikim površinama, a naročito pored glavnih komunikacija. Zato je bio osnovni zadatak da se posle oslobođenja šumska privreda i drvna industrija postave na zdrave osnove i tako reorganizuju kako bi najbolje poslužili interesima naroda i izgradnji socijalizma u zemlji.

Trebalo se uhvatiti u koštac sa teškim stanjem nasleđenim od predratne Jugoslavije i vremena okupacije, stanjem koje su, pored ostalog, karakterisali: degradirane šume, šikare i goleti, slabo zdravstveno stanje šuma, nizak drvni fond po jedinici površine, rdave komunikacije, slaba rasadnička služba, nedostatak stručnih kadrova, najnužnijeg alata i mehanizacije, uređajnih elaborata i sl.

Uporedo sa ulaganjem napora u otklanjanju svih ovih, nedostataka, morali su se činiti i izvanredni napori da bi se izvršili značajni i hitni zadaci koje je pred šumarstvo i drvnu industriju postavljala zajednica u cilju obnove zemlje. Trebalo je najpre obnoviti popaljena i razorena naselja, a zatim pružiti industriji, saobraćaju i rudarstvu dovoljno drveta za njihov rad, za postavljanje novih osnova našeg daljeg privrednog razvoja.

U prvim posleratnim godinama drvo je zauzimalo jedno od najznačajnijih mesta u našoj spoljnoj trgovini. Izvoz drveta u to doba omogućavao je nabavku mašina i ostale opreme iz inostranstva što je služilo ubrzanju industrijalizaciji naše zemlje.

Uporedo sa proizvodnjom ogromnih količina drveta moralo se ubrzanim tempom raditi na obnovi šuma i šumske privrede kako bi se stvorile čvrste osnove za njen dalji razvoj u uslovima socijalizma.

Iz navedenog se vidi da su zadaci bili vrlo krupni i brojni i da su se mogli uspešno rešiti samo uz najveće napore i nesebično zalaganje svih onih koji su u proteklom periodu radili u šumarstvu i drvnoj industriji. Radnici, šumarsko tehničko pomoćno osoblje, šumarski tehničari i inženjeri uz punu pomoć narodne vlasti, radeći samopregorno i često pod vrlo teškim uslovima, opravdali su poklonjeno im poverenje.

Pored pružanja izvozu, industriji i ostalim privrednim granama ogromne količine drveta šumarstvo i drvna industrija su uspeali i sami da se rekonstruišu u novim socijalističkim uslovima i da u svom razvoju pođu brzim koracima napred. Zbog ovoga posleratno razdoblje ima izuzetni značaj, pa jedan širi i svestraniji osvrt na ovaj period — što je u stvari učinjeno ovom publikacijom — treba da bude od posebnog interesa.

Izdavanjem ove publikacije Savez inženjera i tehničara šumarstva i drvne industrije Jugoslavije želi da prikaže našoj javnosti napore koji su učinjeni u šumarstvu i drvnoj industriji u posleratnom periodu, kao i postignute uspehe, i da oda priznanje onim trudbenicima koji su svojim radom i zalaganjem najviše doprineli ostvarenju ovih, neosporno značajnih, rezultata.

Dokumentacija u ovoj knjizi nije baš uvek potpuna, jer uslovi rada vrlo često nisu dozvoljavali uredno evidentiranje izvršenih poslova i postignutih uspeha. Ali i pored toga, nadamo se da će ona, kao ilustracija jednog perioda, ispuniti svoj zadatak, jer su je pisali neposredni učesnici u radu na obnovi u posleratnom razvoju našeg šumarstva i drvne industrije.

Beograd, 1959 godina

SAVEZ INŽENJERA I TEHNIČARA
ŠUMARSTVA I DRVNE INDUSTRIJE
JUGOSLAVIJE

SADRŽAJ — CONTENTS — SOMMAIRE — INHALT — СОДЕРЖАНИЕ

SUMSKO BOGATSTVO JUGOSLAVIJE

Prirodni i privredni uvjeti šumarstva u Jugoslaviji — — — — —	3
Stanje, problemi i perspektive daljeg razvitka šumskog fonda — — — — —	15
Rad na uređivanju šuma — — — — —	45
Nacionalni parkovi Jugoslavije — — — — —	63

PODIZANJE, OBNOVA I GAJENJE ŠUMA — ZAŠTITA ŠUMA

Pošumljavanja i melioracije degradiranih šuma	81
Obnova i nega šuma — — — — —	93
Poboljšanje stanja šuma malih masa — — — — —	105
Podizanje i gajenje topola — — — — —	121
Šumske melioracije krša — — — — —	135
Rad na zaštiti šuma — — — — —	143
Zaštita zemljišta od erozije — — — — —	163
Podizanje poljezaštitnih pojaseva — — — — —	179

ISKORIŠĆAVANJE ŠUMA I ŠUMSKIH ZEMLJIŠTA

Iskorišćavanje šuma — — — — —	195
Izgradnja šumskih komunikacija — — — — —	211
Melioracija i iskorišćavanje planinskih pašnjaka	227
Lovstvo u posleratnom periodu — — — — —	253

DRVNA INDUSTRIJA I IZVOZ

Razvoj drvne industrije — — — — —	275
Izvoz proizvoda šumarstva i drvne industrije — — — — —	289

FOREST RESOURCES OF YUGOSLAVIA

Natural and economic conditions of forestry in Yugoslavia — — — — —	3
Conditions, problems and prospects of further development of forest resources — — — — —	15
Activities in forest management — — — — —	45
National parks of Yugoslavia — — — — —	63

FOREST GROWING, REGENERATION, CULTIVATION AND PROTECTION

Reforestation and improvement of degraded forests — — — — —	81
Forest regeneration and cultivation — — — — —	93

NAUČNI RAD — KADROVI — DRUŠTVENE ORGANIZACIJE

Naučno-istraživački rad u šumarstvu — — — — —	305
Fitocenološka istraživanja — — — — —	317
Šumarski stručnjaci i škole za njihovo obrazovanje — — — — —	327
Aktivnost društvenih organizacija — — — — —	355

ZNAČAJNI OBJEKTI ŠUMARSTVA I DRVNE INDUSTRIJE

Spačvanski šumski bazen — — — — —	387
Grdelička klisura i Vranjska Kotlina — — — — —	393
Fabrika nameštaja u Novoj Gorici — — — — —	401
Tvornica sulfatne celuloze i natron papira u Maglaju — — — — —	413

SUMARSTVO I DRVNA INDUSTRIJA NARODNIH REPUBLIKA

Posleratni razvoj šumarstva NR Srbije — — — — —	419
Šumarstvo NR Hrvatske — — — — —	429
Osnovni podaci o šumarstvu i drvnoj industriji u NR Sloveniji — — — — —	443
Razvoj šumarstva Bosne i Hercegovine — — — — —	459
Osvrt na posleratno šumarstvo NR Makedonije	467
Šumarstvo Crne Gore — — — — —	475

Condition improvement of low growing stock forests — — — — —	105
Growing and cultivation of poplars — — — — —	121
Forest improvement of Karst — — — — —	135
Forest protection activities — — — — —	143
Soil erosion protection control — — — — —	163
Erecting of field protection belts — — — — —	179

FOREST AND FOREST SOIL UTILIZATION

Forest utilization — — — — —	195
Forest communications constructing — — — — —	211
Mountain range management — — — — —	227
Game in after-war period — — — — —	253